

A 27/2012 (VIII. 27.) NGM rendelet (12/2013. (III.28.) NGM rendelet által módosított) szakmai és vizsgakövetelménye alapján.

Szakképesítés, azonosító száma és megnevezése:

34 811 01	Cukrász

Tájékoztató

A feladatlap megoldására felhasználható idő keret 120 perc.

A vizsgázó az első lapra írja fel a nevét!

Ha a vizsgafeladat kidolgozásához több lapot használ fel, a nevét valamennyi lapon fel kell tüntetnie, és a lapokat sorszámmal el kell látnia.

A feladatokat tetszőleges sorrendben oldhatja meg.

Először figyelmesen olvassa el a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd gondolja át válaszáat, és azt tintával (tollal) írja be a megfelelő helyre! Ha szükséges, a megoldást javíthatja, de a nem egyértelmű áthúzás, javítás, valamint ceruzával történő beírás esetén az adott feladatrésze pontot nem kaphat.

A feladatok megoldásához az íróeszközön és nem programozható számológépen kívül semmilyen más segédeszközt (pl. tankönyv, feladatgyűjtemény stb.) nem használhat.

Számológépet használhat, de minden mellékszámításnál ki kell jelölnie

- a számított adat vagy mutató megnevezését,
- a számítás módját (a matematikai műveletet a rendelkezésre álló adatokkal felírva),
- a kapott eredményt mértékegységével együtt.

A számításokhoz szükséges kiegészítő adatokat (járulékok, adókulcsok) a feladatoknál megtalálja, ezekkel dolgozzon!

Értékelési skála:

81 – 100 pont	5 (jeles)
71 – 80 pont	4 (jó)
61 – 70 pont	3 (közepes)
51 – 60 pont	2 (elégséges)
0 – 50 pont	1 (elégtelen)

A javítási-értékelési útmutatótól eltérő helyes megoldásokat is el kell fogadni.

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%.

I. feladatsor

Munkahelyzet: Ön egy cukrászat munkatársa. Munkája során ismernie kell a termékkészítéshez alkalmazott nyersanyagok jellemzőit, élelmiszerbiztonsági követelményeit, az élelmiszerek felhasználási lehetőségeit.

Feladatutastítás: A megadott feladatok alapján mutassa be a mézes tésztához és az ökörszemhez szükséges nyersanyagokat, valamint az előkészítés és termékkészítés élelmiszerbiztonsági előírásait!

1. feladat

Összesen: 12 pont

A tésztákhoz különböző lazítószereket használ.

A megadott feladatutastítás alapján mutassa be a lazítószereket!

Döntse el, igazak-e a tésztalazító szerekről szóló állítások! Jelölje X-szel a helyes választ! A hamis állításokra adott választ meg kell indokolni.

A válasz csak akkor fogadható el, ha az indoklás is helyes. Ellenkező esetben a válasz nem értékelhető.

állítás	igaz	hamis
a.) Az élesztő biológiai lazítószer.		
b.) Az élesztő gomba szaporodása közben vízgáz keletkezik, és ez lazítja a tésztát.		
c.) Az élesztő gomba tevékenységét segíti a tészta magas zsír- és cukortartalma.		
d.) A szódabikarbóna biológiai lazítószer.		
e.) A szódabikarbónát zsírmentes tészták lazításához használjuk.		
f.) A sütőport mindig a tojássárgájához kell keverni.		
g.) A kémiai lazítószerek használatakor hő hatására szén-dioxid is keletkezik, és ez lazítja a tésztát.		
h.) A szalalkálival készült tészta sütés közben kellemetlen ammónia szagú.		

Hibás állítások javítása:

2. feladat**Összesen: 11 pont**

A mézes tésztához virágmézet használ.

Mutassa be a megadott feladatutasítások alapján, hogyan állítják el a mézet!**A.) Pótolja a mézr l szóló szöveg hiányzó szavait!**

A méz természetes A méhek a virágok nektárját a felszívják, ahol a nektár szacharóztartalma , egyszer cukrokra és bomlik. A méhek a mézet tárolják.

B.) Csoportosítsa a mézet eredete szerint!**C.) Csoportosítsa a mézet kinyerés szerint!****3. feladat****Összesen: 3 pont**

A mézes tésztába a leggyakrabban rölt fahéjat és szegf szeget gyúrnak.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre!**Milyen növényrész b l készül a fahéj?****Milyen növényrész b l készül a szegf szeg?****Milyen hatóanyagot tartalmaz a fahéj és a szegf szeg?****4. feladat****Összesen: 11 pont**

A tészták alapanyaga a liszt.

A megadott feladatutasítások alapján mutassa be a liszt tárolását, élelmiszerbiztonsági el írásait és el készítm veleteit!**A.) Húzza alá a liszt helyes tárolásával kapcsolatos hamis állításokat!**

A lisztet zárt, meleg raktárban kell tárolni.

A lisztet jól szell z , 15-20 °C-os raktárban kell tárolni.

A liszteszsákokat a faltól 15 cm távolságra kell elhelyezni.

A liszteszsákot szorosan a falhoz támasztva tároljuk.

A liszteszsákokat száraz, jól tisztítható padlóburkolaton kell tárolni.

A liszteszsákokat raklapon kell tárolni.

A zsákokat egymás felett, párhuzamosan kell elhelyezni.

A zsákokat egymás felett és mellett, kötésben kell elhelyezni.

A beérkez lisztet a régebben érkezett zsákok tetejére kell elhelyezni.

B.) Írja le, hogy élelmiszerbiztonsági szempontból milyen lisztet tilos felhasználni!

C.) Írja le a liszt el készít m veleteit!

5. feladat

Összesen: 13 pont

Az ökörszemet sütés el tt túróteléssel töltjük.

A megadott feladatutatisítások alapján mutassa be a túró el állítását, vizsgálatát, a búzadara jellemzését, a citromhéj el készít m veleteit!

A.) Pótolja a túróról szóló szöveg hiányzó szavait!

A megfelelő zsírtartalmú tejet színtenyézzel oltják be, az így kapott alvadékat, a savót eltávolítják.

B.) Írja le, hogy felhasználás el tt a túrónál milyen tulajdonságokat kell ellen riznie érzékszervi vizsgálattal!

C.) Pótolja a búzadaráról szóló szöveg hiányzó szavait!

A darák készülnek, szemcsenagyságuk a lisztekénél.

D.) Írja le 5 lépésben, milyen el készít m veletekkel készít a cukrászat részére reszelt citromhéjat!

II. feladatsor

Munkahelyzet: Ön egy egyéni vállalkozás cukrásza. Munkája során ismernie kell a termeléshez és árugazdálkodáshoz kapcsolódó gazdasági számításokat.

Feladatutasítás: A megadott feladatok alapján mutassa be a cukrászatban alkalmazott anyaghányad-, veszteségszámításokat, kalkulációs és leltározási feladatokat!

1. feladat

Összesen: 11 pont

A cukrászüzemben a termékkészítés el tt rendszeresen végez anyaghányad-számítást.

A mézes tészta félkész termék 1 600 gramm készítéséhez szükséges anyaghányad áll a rendelkezésére.

Számítsa ki a megadott adatok alapján, mennyi anyagot kell vételezni 5 000 gramm termék elkészítéséhez!

Dolgozzon a megadott táblázatban! Írja be részletesen az elvégzend m velet oszlopába a számítás m veletét (pl. $10 \times 2 =$), majd rögzítse a vételezend mennyiséget a következ oszlopban!

A számításokat három tizedesjegyre kerekítve végezze!

Termék neve: Mézes tészta 1 600 g		Termék neve: Mézes tészta 5 000 g	
Felhasználható nyersanyag	Mennyiség g	Elvégzend m velet	Vételezend mennyiség g
Liszt	1000		
Cukor	250		
Méz	200		
Víz	100		
Tej	200		
Olaj	150		
Tojás egész	50		
Szalakáli	15		
Süt por	10		
Fahéj	5		

Az anyaghányad szorzószáma:

2. feladat**Összesen: 4 pont**

A mézes tészta anyaghányad-nyilvántartásához veszteségszámításokat végez.

A próbamérések alapján:

- sütés előtt a mézes tészta bruttó tömege **6,19 kg**,
- sütés, kihűlés után a mézes tészta nettó tömege **5,0 kg**.

Számolja ki a mérési adatok alapján a mézes tészta sütési veszteségét mennyiségben és %-ban!

Kerekítési pontosság: az értékadatokat és a %-os mutatókat is 2 tizedesjegy pontossággal számítsa!

3. feladat**Összesen: 30 pont**

Az üzemvezető azzal bízta meg, hogy számítsa ki a briós tészta nyersanyagértékét.

A számításához 1,5 kg anyaghányada áll a rendelkezésére.

A számításokat a táblázat adatai alapján végezze el! Dolgozzon a táblázatban!

Írja be részletesen az érték oszlopába a számítás menetét, valamint az eredményt (pl. $10 \times 2 = 20$)!

A mellékszámításban a Ft-adatokat három tizedesjegyre kerekítve számolja!

Briós tészta (félkész termék) 1,5 kg			
Felhasznált nyersanyag	Mennyiség kg	Nettó egységár Ft/kg	Érték, Ft
Liszt	0,835	95,-	
Só	0,008	68,-	
Cukor	0,083	290,-	
Vaj	0,083	1 800,-	
Éleszt	0,042	877,-	
Tej	0,42	160,-	
Tojássárgája	0,07	700,-	
Citromhéj	0,008	5 470,-	
Vaníliás cukor	0,008	981,-	
Összesen	1,557	-----	-----
Sütési veszteség	0,057	-----	-----
Nettó tömeg	1,5	-----	-----
1,5 kg briós tészta nyersanyagértéke =			
1 kg briós tészta nyersanyagértéke =			

Az üzemvezető azzal is megbízza, hogy készítse el a 0,5 kg-os kalács, a briós és az ökörszem uzsonnasütemények ár kalkulációját.

a.) Számítsa ki a 0,5 kg-os kalács nyersanyagértékét, nettó eladási árát és fogyasztói árát, ha az üzletben 40%-os elábésszinttel számolnak, valamint a cukrászati termékekre alkalmazott áfakulcs 27%!

A számításokat a táblázat adatai alapján végezze el! Dolgozzon a táblázatban!

Írja be részletesen az érték oszlopába a számítás menetét, valamint az eredményt (pl. $10 \times 2 = 20$)!

A mellékszámításban a Ft-adatokat két tizedesjegyre kerekítve számolja! A fogyasztói árat az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki!

Kalács (késztermék) 0,5 kg			
Felhasznált nyersanyag	Mennyiség kg	Nettó egységár Ft/kg	Érték, Ft
Briós tészta	0,56	305,-	
Tojás	0,025	700,-	
Összesen	0,585	-----	
Sütési veszteség	0,085	-----	
Nettó tömeg	0,5		
Kalács nyersanyagértéke =			
Kalács nettó eladási ára =			
Kalács fogyasztói ára =			

b.) Számítsa ki a briós uzsonnasütemény nyersanyagértékét, nettó eladási árát és fogyasztói árát, ha az üzletben 60%-os árrésszinttel számolnak, valamint a cukrászati termékekre alkalmazott áfakulcs 27%!

A számításokat a táblázat adatai alapján végezze el! Dolgozzon a táblázatban!

Írja be részletesen az érték oszlopába a számítás menetét, valamint az eredményt (pl. $10 \times 2 = 20$)!

A mellékszámításban a Ft-adatokat két tizedesjegyre kerekítve számolja! A fogyasztói árat az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki!

Briós (késztermék) 10 db			
Felhasznált nyersanyag	Mennyiség kg	Nettó egységár Ft/kg	Érték, Ft
Briós tészta	0,6	305,-	
Tojás	0,05	700,-	
Összesen	0,65	-----	-----
Sütési veszteség	0,1	-----	-----
Nettó tömeg	0,55	-----	-----
10 db briós tészta nyersanyagértéke =			
10 db briós nettó eladási ára =			
10 db briós fogyasztói ára =			
1 db briós fogyasztói ára =			

c.) Számítsa ki az ökörszem uzsonnasütemény nyersanyagértékét, nettó eladási árát és fogyasztói árát, ha az üzletben 150%-os haszonkulccsal számolnak, valamint a cukrászati termékekre alkalmazott áfakulcs 27%!

A számításokat a táblázat adatai alapján végezze el! Dolgozzon a táblázatban!

Írja be részletesen az érték oszlopába a számítás m veletét, valamint az eredményt (pl. $10 \times 2 = 20$)!

A mellékszámításban a Ft-adatokat két tizedesjegyre kerekítve számolja! A fogyasztói árát az 5 Ft-ra kerekítés szabályait figyelembe véve alakítsa ki!

Ökörszem (késztermék) 5 db			
Felhasznált nyersanyag	Mennyiség kg	Nettó egységár Ft/kg	Érték, Ft
Briós tészta	0,3	305,-	
Túrótöltelék	0,15	721	
Mazsola	0,01	1 184,-	
Tojás	0,025	700	
Összesen	0,485	-----	-----
Sütési veszteség	0,06	-----	-----
Nettó tömeg	0,425	-----	-----
5 db ökörszem nyersanyagértéke =			
5 db ökörszem nettó eladási ára =			
5 db ökörszem fogyasztói ára =			
1 db ökörszem fogyasztói ára =			

4. feladat

Összesen: 5 pont

A cukrászüzemben részt vesz a raktár elszámoltatásában.

Az üzem számítógépes adatnyilvántartásából az adott id szakra az alábbi adatokat kapta, nettó beszerzési áron.

A raktár nyitókészlete	2 925 ezer Ft
Beszerzés értéke	4 450 ezer Ft
Árukiadás a cukrászüzemnek	4 500 ezer Ft
Visszárú a szállítónak	35 ezer Ft
Selejtezett áru értéke	22 ezer Ft
Leltár szerinti zárókészlet	2 780 ezer Ft
Normalizált hiány (árukiadás %-ában)	0,90%

Számítsa ki és értelmezze a raktár leltáreredményét!

Az adatokat egész számra kerekítse!

ÍRÁSBELI VIZSGAFELADAT ÉRTÉKELŐ LAP

Típus	Szakmai ismeretek, feladatprofilok, alkalmazása a szakmai és vizsgakövetelmény szerint	Hozzárendelt kompetenciák az információtartalom vázlatára alapján	Pontszámok	
			Maximum	Elért
B	F szerek, ízesít anyagok, adalékanyagok, kényelmi anyagok	Lazítószer jellemzése	12	
B	Természetes édesít szerek, mesterséges édesít szerek	Méz jellemzése	11	
B	F szerek, ízesít anyagok, adalékanyagok, kényelmi anyagok	Fahéj, szegf szeg jellemzése	3	
A	Nyersanyagok beszerzési, átvételi, tárolási, el készítési követelményei	Liszt tárolása, élelmiszerbiztonsági követelményei, el készítési m veletei	11	
B A	Tej, tejtermékek Malomipari termékek, süt ipari termékek, tészták Zöldségek, gyümölcsök Nyersanyagok beszerzési, átvételi, tárolási, el készítési követelményei	Túrótöltelék anyagainak jellemzése, érzékszervi vizsgálata, el készítése	13	
A	A vendéglátás gazdasági számításai Anyaghányadot számol	Mézes tészta vételezési mennyiségének meghatározása	11	
	Veszteségszámításokat végez	Mézes tészta sütési veszteségének kiszámítása	4	
A	Árképzés	Briós kalács, briós és az ökörszem uzsonnasütemény árkalkulációja	30	
B	Raktári készletek kezelése, ellen rzése	Raktár elszámoltatása	5	
Összesen			100	